NIEUWSBRIEF 5 Vakinformatie asbestattest - februari 2023

Toepassing in de kijker: onderdakplaten in menuiserite

Onderdakplaten zijn platen die zich onder de dakbedekking bevinden. De platen dienen vooral om vocht (insijpelend hemelwater, dauw) af te drijven naar een dakgoot. Het dak heeft meestal de volgende **structuur (buiten naar binnen):**

- Dakbedekking, bv. dakpannen of (asbest)leien
- Panlatten, waarop de dakpannen rusten
  - De panlatten zijn vaak horizontaal genageld op de tengellatten (verticaal)
- Onderdakplaten, geklemd tussen panlatten en steunbalken van dakgebinte
- Dakgebinte met steunbalken
- Eventuele afwerking met isolatie (bv. glaswol) en plafondplaten (bv. gipskarton)

De ruimte onder dakpannen onderzoeken is één van de inspanningsverplichtingen van een ADI. De ADI moet dus een dakpan opheffen, of toch proberen. Als de dakbedekking uit leien bestaat, dan is opheffen niet verplicht, gezien de leien meestal relatief stevig vastgeklemd zijn of genageld.

Onderdakplaten kunnen bestaan uit **platen van het type 'menuiserite'**. Dit zijn hechtgebonden platen, hoofdzakelijk bestaande uit cement en aangevuld met bv. houtvezels of cellulosevezels. Ze komen voor in gele, grijze of rood-roze kleur. De rood-roze platen (zie foto) zijn de meer recente versie (eind jaren 1980, jaren 1990), met vaak een lagere asbestconcentratie of zelfs geen asbestvezels. De laatste groep heeft dan ook soms het 'NT'-label.

In de databank kiest de ADI als 'primaire drager' voor 'schuin dak' en als '(asbest)toepassing' voor 'plaat, paneel, tablet – type menuiserite'. Opgelet, als het gaat om een onderdak, dan gaat het niet om 'dak- en gevelbekleding – plaat'. De toepassing zit doorgaans aan de binnenzijde van de dakconstructie, bedekt door dakpannen. Binnen, bijvoorbeeld op de zolder, zal de ADI mogelijk afwerkingsmaterialen vaststellen, zoals glaswolisolatie en gipskartonplaten. In de databank kiest de ADI in dergelijk geval bij het veld 'omgeving' voor 'binnen'. Het komt voor dat een onderdakplaat buiten uitsteekt onder de dakpannen, t.h.v. de dakgoot. In dat geval duidt de ADI 'grenst aan binnen- en buitenlucht' aan. Rekening houdend met de dakpannen en de eventuele binnenafwerking, kiest de ADI dan voor de correcte afschermingsgraad in de databank.

Op basis van de hierboven beschreven opbouw, zijn onderdakplaten **meestal niet eenvoudig bereikbaar**. Het verwijderen van de onderdakplaten is onmogelijk zonder schade aan te brengen aan de bovenliggende panlatten (losbreken), na het wegnemen van de dakpannen. Indien ze uitzonderlijk wel eenvoudig bereikbaar zijn, motiveert de ADI dit in het asbestattest aan de hand van foto's in het notitieveld.

Veel gestelde vraag: wat moet ik doen bij de foutmelding "Dit gebouw heeft al een asbestattest"?

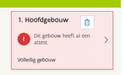

Wanneer u bij het maken van een nieuwe asbestinventaris deze foutmelding krijgt, kunt u het probleem meestal zelf oplossen.

De melding kan het gevolg zijn van één van volgende oorzaken:

- Er bestaat al een asbestattest voor een 'gedeeltelijk gebouw' en in het nieuwe asbestattest staat de standaardkeuze nog op 'volledig gebouw'.
  Er kan per inspectiegebied slechts één asbestattest afgeleverd worden. Als er al een asbestattest bestaat voor een gedeelte van een gebouw, dan kan er geen asbestattest meer worden opgesteld voor het volledige gebouw. Standaard staat dit veld in de databank op 'volledig gebouw'. Onderzoekt u slechts een gedeelte, dan moet u dit dus voor uw inspectielocatie eerst actief aanpassen naar 'gedeeltelijk gebouw'. Zolang u dit niet doet, blijft u de foutmelding krijgen.
- Een andere ADI maakte een asbestinventaris voor een gedeelte van het gebouw, maar gaf foutief aan dat het om het volledige gebouw ging. U kunt uw asbestattest pas finaliseren wanneer de procesgecertificeerde ADI die de fout maakte dit heeft rechtgezet. De OVAM of de CI kunnen dit niet wijzigen in de databank.
  Kijk eerst na via het tabblad 'nieuw' of er op dat adres al een asbestattest gefinaliseerd is. Om de bestaande asbestinventaris aan te passen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de ADI in kwestie. De naam van de procesgecertificeerde ADI vindt u terug in de asbestattest affiche.
  Die kunt u raadplegen via de lijst van afgeleverde asbestattesten (tabblad 'nieuw'). U kunt ook een **klacht indienen** bij de CI van de ADI met duidelijke vermelding van het nummer van het asbestattest en de naam van de procesgecertificeerde ADI. Zij volgen op dat de ADI de aanpassing effectief uitvoert en verwittigen u als dit in orde is.
- Op sommige adressen ontstaat er een probleem met de data uit de GRB laag in de GIS-kaart. Bij de volgende update van de databank zal deze bug opgelost zijn.
  Krijgt u de melding dat er al een asbestattest bestaat op dat adres? Kijk dan na of dit effectief het geval is. Vindt u geen attest terug op deze locatie? Meldt dit dan via het contactformulier aan de CI.

TIP: kijk vandaag nog na voor elk van uw asbestinventarissen of de juiste optie (volledig of gedeeltelijk gebouw) aangeduid staat. Binnen de 30 dagen na het finaliseren kunt u kosteloos de asbestinventaris corrigeren. In een volgende update van de toepassing zal u zelf eerst actief een keuze moeten maken tussen beide.

Is er een asbestattest nodig?

Stel: een eigenaar verkoopt een appartement, gebouwd na 2000, aan een koper, inclusief een garagebox <20 m², maar die is onderdeel van een groter bouwkundig geheel, en werd gebouwd voor 2001. De aanwezigheid van een TCR (toegankelijke constructie met risicobouwjaar) in de overdracht betekent dat een asbestattest moet opgemaakt worden.

- De garage voldoet aan de eigenschappen van een TCR.
- De TCR is kleiner dan 20m² maar maakt bouwkundig deel uit van een grotere toegankelijke constructie > 20m².
- Het inspectiegebied is het appartement en de garage samen.

-> in de praktijk onderzoekt de ADI de garage en stelt een uitsluitingsfiche op voor het appartement.

Kunt u een asbestattest afleveren zonder analyseverslag van monsternames?

In de databank heeft een ADI de keuze tussen 3 asbestidentificatiemethodes.

- Wanneer een ADI zelf monsters neemt, duidt de ADI dit aan als 'monstername' in het veld 'identificatiemethode'. Op het tabblad 'labo-analyses' laadt de ADI het volledige (alle pagina's) officiële analyseverslag van het door de FOD WASO erkende asbestlabo op. Wanneer het rapport nog niet beschikbaar is, kan men de asbestinventaris niet finaliseren.
- Neemt de ADI zelf geen monsters en baseert men zich op bestaande analyses? Dan kiest de ADI voor 'bewijsdocument + vaststelling en expertise' als identificatiemethode. De bestaande analyseverslagen laadt de ADI op bij de bewijsdocumenten.
- Neemt de ADI geen monsters en beschikt men niet over bestaande analyses, dan duidt de ADI 'vaststelling en expertise' aan als identificatiemethode. Er dienen dan geen resultaten of verslagen opgeladen te worden.

Het opdrachtformulier correct gebruiken en uploaden

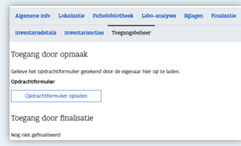

Het inspectieprotocol legt op dat een opdrachtovereenkomst tussen de ADI en de opdrachtgever minimaal de elementen bevat uit bijlage 1 van het inspectieprotocol. De OVAM stelt een sjabloon 'opdrachtformulier' ter beschikking dat aan deze voorwaarde beantwoordt. ADI's kunnen dit sjabloon aanpassen naar eigen wens of huisstijl, maar moeten in dat geval steeds alle verplichte elementen opnemen. Ook de begeleidende teksten die uitleg geven over het gebruik en nut van het opdrachtformulier moeten opgenomen worden. Dit sjabloon is meestal slechts een onderdeel van de opdrachtovereenkomst tussen de ADI en de opdrachtgever.

Nadat de opdrachtovereenkomst door beide partijen ondertekend is, laadt de ADI het bestand op in de databank bij het tabblad 'toegangsbeheer'.

BTW aanrekenen op bedrag retributie

De OVAM rekent maandelijks aan elke procesgecertificeerde asbestdeskundige de te betalen retributies af voor het aantal afgeleverde asbestattesten. Het was ondudelijk of een ADI in zijn factuur aan de klant BTW mag aanrekenen voor het retributiebedrag dat hij/zij betaalde aan de OVAM. De OVAM ontving nu juridisch advies dat stelt dat de ADI inderdaad het bedrag voor de retributie moet meenemen in het factuurbedrag waarop BTW wordt aangerekend.

De OVAM wil dit in de toekomst wel kunnen wijzigen. Dit vergt echter een wijziging in het Vlarema. Deze wijziging wordt meegenomen in de aankomende aanpassingen. Pas na publicatie van het gewijzigde Vlarema zal de OVAM aan de ADI's kunnen communiceren dat zij geen BTW meer hoeven aan te rekenen op het retributiebedrag betaald aan de OVAM. Tot zolang blijft dus de huidige context van kracht: ook BTW op de retributie aanrekenen.

Gevolgen van het veranderen van ondernemingsnummer

Een procescertificaat wordt toegekend aan een rechtspersoon en kan niet worden overgedragen op een andere rechtspersoon. Als u een nieuwe onderneming start of uw activiteit wil verderzetten vanuit een andere onderneming, dan moet u een nieuw procescertificaat aanvragen. Let wel op: u kunt asbestinventarissen (in opmaak) op naam van uw huidige rechtspersoon niet overzetten in de databank naar uw nieuwe bedrijf. Dus wanneer u het 'oude' procescertificaat stopzet, heeft dit gevolgen voor uw 'oude' asbestinventarissen.

Bijvoorbeeld: u kunt dan geen aanpassingen meer doen in de nog niet gefinaliseerde asbestinventarissen op naam van uw huidige bedrijf. Ook kunt u de facturen van uw huidige bedrijf niet meer inkijken en downloaden.

Lees **hier** meer over het overschakelen naar een ander ondernemingsnummer.

Wijziging van certificatie-instelling (CI)

Als ADI kunt u van CI wijzigingen. De stappen die u moet zetten als persoonsgecertificeerde ADI verschillen van die voor een procesgecertificeerde ADI.

Een persoonsgecertificeerde ADI die wijzigt van CI moet geen nieuw persoonscertificaat aanvragen. Uw huidige persoonscertificaat blijft gewoon geldig. Enkel de aansluiting wijzigt. Een persoonsgecertificeerde ADI kan zich slechts bij één CI aansluiten. Maar u moet zich dus niet aansluiten bij de CI van wie u het persoonscertificaat ontvangen heeft.

Wijzigt een procesgecertificeerde onderneming van CI, dan moet die wel een nieuw procescertificaat aanvragen bij de nieuwe CI. Zet uw oud procescertificaat bij de vorige CI pas stop wanneer het nieuwe in orde is, anders heeft u geen toegang meer tot de asbestinventarisdatabank.

Toekomstige ontwikkelingen van de databank

Wat zit er in de volgende update?

- Oplossing voor bug 'er is al een asbestattest'
- Meerdere foto's tegelijk opladen

Wat zit er voorlopig niet in de planning?

- Meer foto's opnemen in het asbestattest en de asbestinventaris per fiche
- Verbinding kunnen leggen naar eigen facturatie systeem via API
- Toegang met schrijfrecht voor secretariaatsmedewerkers van de ADI

Nieuwe leidraadfiches en updates

Om het bos door de bomen nog te kunnen zien, heeft de OVAM alle leidraadfiches samen gezet in één groot bestand: de leidraad inspectieprotocol. Dit maakt het handiger om te zoeken op bepaalde termen via de zoekfunctie "ctrl + f". Binnenkort publiceren we de eerste versie. Hou vooral onze pagina met vakinformatie in het oog.
Deze nieuwe delen worden meteen mee ingevoerd:

- Inspectiegebied (hoofdstuk 3.2)
- Afdruipzones door naburige constructie (hoofdstuk 6.3.3)
- Advies geven over verwijderingsmethode (eenvoudige handelingen) (hoofdstuk 6.3.2.2)

Cijfers op 3/2/2023

- Aantal gecertificeerde asbestdeskundigen: 665
- Aantal gefinaliseerde asbestattesten: 29.494
- Percentage asbestveilig / niet-asbestveilig: 60% / 40%
- 34% van de asbestveilige constructies heeft minstens 1 asbesttoepassing.

> Meer info vindt u steeds op www.asbestinfo.be <

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER OVAM

OVAM
Stationsstraat 110 - 2800 MECHELEN
T 015 284 284
Asbest - contactformulier

U krijgt deze e-mail omdat u volgens onze gegevens bent ingeschreven voor deze nieuwsbrief.

Uitschrijven uit de OVAM-mailinglijst